. בצומת הגידין ואקשי ליה לא סבר לה מר

הא דאמר רב הוגא אמר רב שמומת ירך

בעוף כשרה א"ל אנא מתניתין ידענא

שבהמה שנחתכו רגליה מן הארכובה ולממה שנחתכו

כשרה מן הארכובה ולמעלה פסולה וכן

שניטל צומת הגידין ואמר רב עלה וכן

בעוף ואמרי ליה אי הכי קשיא דרב אדרב

אישתיק ואקשי ליה ודלמא שני ליה לרב

בין שמומה לחתוכה ואמר לי ואת מפרשת

שמעתיה דרב בפירוש אמר רב שמומה כשרה

חתוכה פסולה ואת מה בידך הכי אמר רב

חייא בר אשי אמר רב שמומת ירך בעוף

מרפה וכן אמר ר' יעקב בר אידי א"ר יוחנון

שמומת ירך בעוף מרפה ואמר ר' יעקב בר אידי אילמלי הוה רבי יוחנן באתרא דאורו

בה חברוותא להתירא לא פרכים דאמר רבי

חנינא אמר רבי שמומת ירך בעוף כשרה

ותרנגולת היתה לו לרבי חנינא שנשמטה

ירך שלה והביאה לפני רבי והתירה לו ומלחה

רבי חנינא והוה מורי בה הלכה לתלמידים

זה התיר לי רבי זה התיר לי רבי ולית הלכתא

ככל הני שמעתתא אלא כי הא דשאל רבי

יוםי בן נהוראי את ר' יהושע בן לוי קדירת

קנה בכמה אמר לו משנה שלמה שנינו

 לקמן עו.], 3) [לעיל
נד.], ג) [לעיל נו:],
[מוספתא פ"ג ה"ו ע"ו ה: גל. זבחים הטו.ז. סט: ד"ה אי טרפה כו' מוכח דגרסתם היה רבי ין, ו) [לעיל [שבת כט: ה) ונבערת רש"לו. **ט**) ועי" כ) גי' רש"א ומסתברא, ל) [ועיין היטב בחום׳ ע"ז טז. ד"ה אלמא וחוס׳

תורה אור השלם ראה דרכיה וחכם:

בכורות ב: ד"ה דלא],

משקי ו ו 2. בַּיָּמִים הְהֵם אֵין מֶלֶךְ בְּיִשְׂרָאֵל אִישׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינֶיו יַעֲשֶׁה:

→ מוסף רש"י

רגליה. שנחתכו אם ניטלה נולה היא הדקה הסמוכה לבשר שאין לה קנים ובלע"ז מל"ש (לעיל נו:). ובגלגלת שיש בה נקב אחד ארוך. לגני להל המת תניל (להלות פ"ב מ"ג) בההיא דכמה ובגולגולת כדי שינטל מן החי וימות הוי חסרון ולא מטמא, ואמרינן בבכורות (לח.) כמה ינטל מן החי וימוס כמלא מקדח של רופלים, וחני עלה דאם רופלים, וחני עלה דאם יש בו נקב אחד ארוך שאין עגול, רואים אותו אם יתנו ארכו לעגלו והוי כמלא מקדח הוי חסרון, או אפילו יש בו נקבים קטנים הרבה כולן מצטרפין לכמלא מקדח ולוויל וזה). משם ראיה.

הוה לן פסחון פה קמיה דרב הונא. כלומר הוזקקנו לדבר בשמוטת ירך לפני רב הונא ואמר לן כשרה ואחרי כן אשכחתיה לרב ירמיה כו': ואת מה בידך. עכשיו אמור לי אתה אם שמעת בה כלום אחר שבאת הלום: חברוותא. חברים: לא פרכים. לא היה יכול

לנוד כנף ולקנתר אפילו רמז דבר מתוך שגדולים הם ויש לו לירא מהם אם היה אללם: ומלחה רבי חנינא. כדי להתקיים ויוכל להראות ימים רבים: ולית הלכתא ככל הני. דשרו שמוטת ירך בעוף: אלא כי הא. דקתני והלא הלכה רווחת היא שמוטת ירך בעוף טרפה: **קדירת** קנה. קנה שנקדר ממנה חתיכה כמין ארובה: קרומית. רחבה וסתמוהו בה: ועל דה הת סמיך. מפני שראית שחיתה המכה אתה סומך להתיר והלא הלכה כו': רווחם. כבר נתפשטה ונתרווחה לנהוג: מוד י"ב חדש. חיתה המכה ולסוף י"ב חדש מתה דטרפה עד י"ב חדש חיה: והיה עושה דבר. כדמפרש לקמן להוליה מלבו של רבי יהודה: וטלה עליה במעלית של ערסיים. כרכה במטלית של לורפי נחשת שנותנים לפניהם לקבל עפרורית שחקי נחשת ושל עור היא ותמיד היא חמה מתוך עוביה וגם הנחושת מחמם לעולם: במידי דמיטרפה בה כו'. בתמיה. נהי דמשבחת בשאר אבריה מיהו ההיא מילתא דמיטרפא ביה מי הדרא ומשבחת כי הכא דגדלו אחרונים יוחר מן הראשונים: מאי עסקן. למה נקרא שמו עסקן תחלה: אי ודאי לים להו מלכח. דכתיב חשר חין לה קצין והיינו עסקן דלא בעי למיסמך אהימנותיה דשלמה: הנמלים אוהבים צל ושונאים חום: דשומשמני. נמלים: נפק חד מינייהו. מתוך חורי הקן ובא לחוץ וראה הלל: אתנת ביה סימנא. להכירו לידע מה יעשו לו חבריו כשימנה שקרן: הרמנה הוו נקיטי. שכל המהתל בחברו יהרגוהו: אי נמי בין מלכח למלכח הוה. מת המלד ועדיין לא קם אחר ודרך ארץ לעשות איש הישר בעיניו כדכתיב בימים ההם וגו׳ איש הישר בעיניו יעשה: אהימנותיה דשלמה. נאמן הוא על כך וברוח הקדש אמרה: סימן. לספק טרפה: י"ב חדש. אם כך חיה בידוע שלא נטרפה: ב' ושלש שנים. וקשיא לרב הונא די"ב חדש ליכא למ"ד: סנאי היא. דאיכא דסבירא ליה כרב הונא דקתני לקמן ימות החמה היו וכיון שעברו עליו ימות הלנה מיד מת שויש מכה שהיא נבערהיי ומת מתוך חום הלכך בעינן ימות החמה וימות הלנה: נקב אחד ארוך. ונקדרה בחסרון: מלטרפין למלה מקדת. ושוב אינה מטמאה באהל לבית שמאי. פלוגתא דשדרה וגלגולת באהלות (פ"ב מ"ג) דהיינו כדי שינטל מן החי וימותש דהכי אמרינן בפרקין (דף נב:) גבי שדרה וכן לטרפה: חידוק של

קרויה. חתיכה של דלעת יבשה:

דשיחלא

משלית של מרסיים. פי׳ הקונטרס לורפי נחשת וכן פירש הערוךי) והביא ראיה דאמר במגילה פרק בני העיר (דף כו.) מעשה בבית הכנסת של טרסיים שהיתה בירושלים ובנזיר

פרק ג' (דף נב.) מעשה שהביא קופה מלאה עלמות מכפר טביא לבית הכנסת של טרסיים פירש בערוך ⁰ ומסתמא מפני שלורפי הוה לן פתחון פה קמיה דרב הונא ושאילניה נחושת מזוהמים כבורסקי ועל כן היה ואמר לן שמומת ירך בעוף כשירה ואשכחתיה נמי לרבי ירמיה בר אבא דיתיב וקא בדיק

להם ביהכ"נ לבד ובפ"ק דע"ו (דף יז:) חכם של טרסיים אני אייתו ליה תרי קיבורי חד דשיתיא וחדא דערבא משמע דטרסי וגרדי חדא הוא וקשה דבפ׳ החליל (סוכה נא:) משמע דגרדיים בפני עלמן וטרסיים בפני עלמן ועוד דאמרי׳ באגדה דמגילה (דף יג:) בגתן ותרש שני טרסיים היו והיו מספרים בלשון טרסיים משמע שהיא אומה שיש לה לשון בפני עלמה: ודילמא סכר מרפה יולדת ומשבחת. ממסתברא דלא גרסינן יולדת דאין לריך לו כלל ועוד הא אמרינן פ"ק דע"ז (דף טו.) גבי רבי יהודה מתיר בשבורה אמרו לו והלא מרביעין עליה זכר אמר להן לכשתלד אלמא לא מקבלת זכר ומיהו יש לחלק בין טרפה חתוכה רגלים לשחר טרפותם: איזיל ואחזי היכי איתא מילתא. אע"ג דכה"ג חקיב בהמוכר הספינה (ב"ב עה.) מלגלג גבי ההוא תלמיד דאמר ליה רבי יוחנן אם לא ראית לא האמנת מלגלג על דברי חכמים אתה שאני הכא שבא לברר הדבר ולהודיע איך ידע שלמה: םיבון למרפה כל שאינה יולדת. יש כמה בהמות שפוסקות מלילד

ולא מחזקינן להו בטרפות אלא בעי למימר אם יולדת בידוע שאינה טרפה: מכאו

יעד כאיםר האימלקי אמר לו והלא רחל קנה שלה ועשו לה קרומין של קנה וחיתה אחת היתה בשכונתנו שנקדר אמר לו ועל דא את סמיך והלא הלכה רווחת בישראל שמומת ירך בעוף מרפה ותרנגולת היתה לו לרבי שמעון בן חלפתא שנשממה ירך שלה ועשו לה שפופרת של קנה וחיתה אלא מאי אית לך למימר תוך י"ב חדש הוה הכא גמי תוך י"ב חדש הוה אמרו עליו על רבי שמעון בן חלפתא שעסקן בדברים היה והיה עושה דבר להוציא מלבו של רבי יהודה שהיה שהבי יהודה אומר אם נימלה הנוצה פסולה ותרנגולת היתה לו לרבי שמעון בן חלפתא שניטלה נוצה שלה והניחה בתנור וטלה עליה במטלית של מרסיים וגידלה כנפיים האחרונים יותר מן הראשונים ודלמא קסבר רבי יהודה מרפה משבחת אם כן במידי דמימרפא בה הגדילה כנפיים האחרונים יותר מן הראשונים מאי עסקן בדברים א"ר משרשיא דכתיב ילך אל נמלה עצל ראה דרכיה וחכם אשר אין לה קצין שומר ומושל תכין בקיץ לחמה אמר איזיל איחזי אי ודאי הוא דלית להו מלכא אזל בתקופת תמוז פרסיה לגלימיה אקינא דשומשמני נפק אתא חד מינייהו אתנח ביה סימנא על אָמר להו נפל מולא נפקו ואתו דלייה לגלימיה נפל שמשא נפלו עליה וקטליה אמר שמע מינה לית להו מלכא דאי אית להו הרמנא דמלכא לא ליבעו א"ל רב אחא בריה דרבא לרב אשי ודלמא מלכא הוה בהדייהו א"ג ההם בימים בתרכב בימים למלכא למלכא נמי גין נקיטי אי נקיטי הוח דכתיב בימים ההמנא בימים אי נמי בין אין מלך בישראל איש הישר בעיניו יעשה אלא סמוך אהימנותא דשלמה אמר רב הונא סימן "לטרפה י"ב חדש מיתיבי "סימן ילטרפה כל שאינה יולדת רשב"ג אומר משבחת והולכת בידוע שהיא כשרה מתנוונה והולכת בידוע שהיא מרפה סרבי אומר סימן למרפה שלשים יום אמרו לו והלא הרבה מתקיימות שתים שלש שנים תנאי היא דתניא יובגלגלת (עד) שיש בה נקב אחד ארוך אפילו נקבים הרבה מצמרפים למלא מקדח א"ר יוםי בן המשולם מעשה בענבול באחד שנפחתה גלגלתו ועשו לו חידוק של קרויה וחיה אמר לו ר' שמעון בן אלעזר "משם ראיה ימות החמה היה וכיון שעברו

א ב ומיי פי״ל מהלכות הלכה א סמג לאוין . הלב טוש"ע י"ד סימן נז סעיף יח וסימן פו סעיף טן: רלה ג מיי׳ פ״ג מהל׳ מאכלות אסורות

אסורות הלכה יא סמג לאוין קלב טוש"ע י"ד סימן פו סעיף

שימה מקובצת

הרמנא רשות להורגו [f הרמנא הוו וכו': 3 ויש נ"א נצרבת: 🕽 (אית מפרים) ומסחרראן דלא :בכורות דף ב ע״ב

רבינו גרשום

הוה לו פתחון פה קמיה דרב. כלומר שאלנו לו וחו אשרחחיה לר' ירמיה הוא משתעי אשכחתיה לר׳ ירמיה בר אבא אמרי דאמר רב הונא אמר רב שמוטת ירך בעוף כשרה. כלומר אע"ג דניפסקו צומת הגידים: ואת מה בידך. כלומר ר' אבא א"ל לרב ירמיה בר אבא את מה בידך: באתרא דמורו ביה חברותיה להיתירא מאן חברותיה ר': ועשה לה קרומית של קנה וחיתה. כלומר תיקן קרומית של קנה באותו מקום שיהא סותם הנקב קנה במקום השבר וחייתה שהיתה מחזקת הירך במקום השבר וחיתה: בלקום יוטב. אלא מאי אית לך למימר בתוך י"ב חדש הוה. כלומר לא עיברה שנתה: וטלה עליה במטלית של טרסיים. כלומר מוציאי . מטלית של עור בפניהם בשביל הנחושת שלא ישחרו בגדיהם והוא בכל עת חם ופרשה על התרנגלת וחיימה מן ודילמא קסבר ר' יהודה טרפה יולדת ומשבחת. היא: אם כן במידי כלומר קאמר כגון נוצה ודאי . באותו דבר דמיטרפא מדחזינן דמשבחת ודאי לא מרפה היא אחוח שושמנא דנפק אתנח בה סימנא ר' שמעון בן חלפתא אמר להו נפל טולא. כלומר כבר בא השמש והצל בעולם כדכתיב בימים ההם אין . מלד בישראל. כלומר הכא . בין מלכא למלכא הוה: . סימן לטרפה י"ב חדש. סימן לטופה ליב חוש. כלומר ספק טרפה אם חיה י"ב חדש ודאי אינה טרפה: מיתיבי סימן אינה טופה: מיוניבי טימן לטרפה כו'. והא הכא חזינן שתים ושלש שנים והיאך אמרת לטרפה סימן כל י״ב חדש: תנאי היא דתניא. כלומר תנאי היא

דאיכא תנא דאמר דאינה מתקיימת י״ב חדש ואיכא תנא דאמר מתקיימת שתים ושלש שנים: דתניא ובגלגולת שיש בה נקב אחת ארוך כו׳ מצטרפין לכמלא מקדח. כלומר לענין טרפה: לר׳ יוסי בן משולם דאמר וחיתה לדבריו מתקיימת ב׳ וג׳ שנים: אמרו לו משם ראיה ימות החמה היה כר׳. והא קא חזינן

עליו ימות הצנה מיד מת אמר רב אחא בר יעקב הלכה מרפה יולדת ומשבחת אמר אמימר יהני ביעי דמרפה